

ТОШКЕНТ

ОҚШОМИ

ШАҲАР ИЖТИМОИЙ - СИЁСИЙ ГАЗЕТАСИ

№ 227 (10.532) / 2005 ЙИЛ 21 НОЯБРЬ

Газета 1966 йил
1 июлдан
чиқа бошлаганҲамкорлик
самараси

Мамлакатимизда айни кунларда Россия давлати сармосяси иштирокида тузилган, Россияда эса Ўзбекистон сармосяси иштирокида ташкил этилган кўплаб кўшима корхоналарнинг фаолият кўрсатётганиниги иккичи мамлакат ўртасидаги иқтиносий ҳамкорлик ривожланиб бораётганидан далолатдир.

ИМКОНИЯТЛАР ЯНАДА КЕНГАЯДИ

Ана шундай муваффақиятли фаолият кўрсатётган жамоалардан бирни-пойтахтимиздаги «Тошкелектроаппарат» кўшима корхонаси 2000 йилда ташкил этилган. Корхонада ҳамкор Россия давлатидан келтирилган замонавий ускуна ва дастгоҳлар кувватидан унумли фойдаланиб, рақобатбардош маҳсулот — паст ва юкори вольтли электр жиҳозлари ишлаб чиқарилали. Ушбу импорт ўрнини босувчи илектр жиҳозларига нафасат мамлакатимизда, балки хорижий давлатларда ҳам харидорлар сафи ортиб бораётгани ҳамкорликнинг самарасидир.

Бугунга кунга келиб 120 нафардан зиёд ичиши-хизматчи меҳнат килаётган кўшима корхона маҳсулотларининг тури 100 хилдан ҳам ортиб кетди. Илгари бутловчи кисмлар четдан келтирилган бўлса, тадбиркорларнинг сайди-харакатлари боис хозирда ишлаб чиқарилаётган товарлар учун 80 фуоз бутловчи кисмлар ўзимизда тайёрланмоқда. Республикаимиздаги йирик корхона ва ташкиллар жамоада ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг асосий буюртмачилари саналади. Улар орасида республика Ички ишлар вазирлиги, Бохона кўмитаси, Ўзбекистон темир йўллари, «Қўйнирот сода заводи» сингари доимий буюртмачилар бўйли, маҳсулот тайёрлашда талаб ва эҳтиёжлар хисоби анодиди. Шунингдек, йилига 500 минг долларлик илектр жиҳозлари Россия, Тажикистон, Украина, Қозогистон, Бангладеш сингари давлатларга экспорт килинмоқда. Келгуси

йилдан бошлаб эса янги маҳсулотлар турлари хисобига экспорт ҳажмини ортириши кўзда тутилоқда.

Ҳамкорларимиз билан шериклик алоқаларимиз тобора мустаҳкамланиб бормоқда, — дейди корхона бош менеjeri Жўра Аевоз. — Шу бois ҳам ўтган қисقا давр мобайнида факатгина ички бозорда эмас, балки хориж бозорида ҳам танилаяпмиз, харидорларимиз сафи ортоқмоқда. Жорий йили

нинди ўзида ўндан ортиқ турдаги юқори кувватли электр жиҳозларини ишлаб чиқаришга муваффақ бўлдик. Президентимизнинг Россияга ташрифи иккичи давлат ўртасидаги ҳар томоннома муносабатлар, ўзаро ҳамкорликни олий даражага кўтарганини келгуси изланишиларимизда қанот бўуди. Ишлаб чиқаришини биргаликда ривожлантириш, ўзаро манфаатли иқтиносий дастурларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш учун иккичи мамлакат ҳужалик субъектларни куляй иқтиносий, молијавий ва хусусий шароит билан таъминлашиши, албатта, муваффақиятларимиз гарови бўлишидан умидворимиз. Бу, албатта шерикларимиз билан ҳамкорликдаги фагодлиятимизни янада мустаҳкамлайди ва юртимиз иқтиносидёти ривожидаги хиссамизни янада ошириди.

Дилноза ФИЁСОВА
СУРАТЛАРДА: кўшима корхона фаолиятидан лавҳалар.

Ҳакимжон Солиҳов
олган суратлар.

Ўзбекистон Республикаси
Президентининг
ФАРМОНИ
Р.Э.МИРЗАЕВНИ ЎЗБЕКИСТОН
РЕСПУБЛИКАСИ МУДОФАА
ВАЗИРИ ЭТИБ ТАСДИҚЛАШ
ТҮГРИСИДА

Руслан Эркинович Мирзаев Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазири этиб тасдиқлансан.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти И.КАРИМОВ
Тошкент шахри,
2005 йил 18 ноябрь

Ўзбекистон Республикаси
Президентининг
ФАРМОНИ
Қ.Ғ.ҒУЛОМОВНИ ЎЗБЕКИСТОН
РЕСПУБЛИКАСИ МУДОФАА
ВАЗИРИ ЛАВОЗИМИДАН
ОЗОД ЭТИШ ТҮГРИСИДА

Кодир Фауровон Гуломов бошча ишга ўтганлиги муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазири лавозимидан озод этилсин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти И.КАРИМОВ
Тошкент шахри,
2005 йил 18 ноябрь

XXI сағоси
Ҳаср
Барча манбалярдан
онлайн сўнгти хабарлар

Мамлакатимизда

• Олий Мажлис Конунчилик палатасининг меҳнат ва ижтимоий масалалар кўмитаси ҳамда Европа Иттифоқи комиссиясининг ЕвропЭйд дастури доирасида «Ўзбекистонда демократик исполхотларни янада ривожлантириш» лойиҳаси ҳамкорлигида халқаро конференция бўлиб ўтди.

• Олий Мажлис Конунчилик палатаси Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари кўмитасида «Архивлар түгрисида»га Конунчилинг Жиззах вилоятидаги ижросига бағишиланган йиғилиш ўтказилди.

• АББ «Трастбанк» Осиё Банкирлар Асоцацияси нинг аъзоси этиб кабул килинди. Бундай нуфузли ташкилотга аъзо бўлиб кириш банкнинг салоҳиятини сезиларни дарражада оширади.

• Ўзбекистон Давлат жисмоний тарбия институтида «Жисмоний тарбия ва спорт: давлат, жамият, шахс» мавзуида тўрт кундан берি ўтказилётган халқаро илмий конференция бугун ниҳоясига етади.

• Эллиқкала туманида ўтказилган бўш иш ўринлари ярмаркасида маҳаллий корхона ва ташкилотлар билан бир каторда Хитойнинг «ЧЖИНО ХОН ЖЮ» компанияси ҳам иштирок этиди. Натижада ярмаркада катнашган ўн нафар ҳамордимиз хитойликлар билан ёнма-ён ишлаш имконига эга бўлишида.

Жамонда

• Германиянинг янги канцлери ва янги таркибдаги Вазирлар Махкамаси эртага касамёд кабул килиди.

• Ҳарбий жиноятлар бўйича Гаага трибуналы Югославиянинг сабоби президенти Слободан Милошевич устидан олиб борилётган суд жарайёни бир ҳафтага кечкитирди. Милошевичнинг судга муроҳат килиб юраги безовта бўлётганини таъкидлаши бунга сабаб бўлди.

• Шри-Ланка оролининг шарқий кисмидаги масжидлардан биррида террорчилик ҳаракати содир этилди. Юштирилган портлаш оқибатида 4 киши ҳалок бўлди, 30 дан ортик киши оғир жароҳатланди.

• «Time» журнали тарихда биринчى марта бундан беш ой мукаддам Сеул миллий университети лабораторияда «дунёга келган» Супнилақабли клонлаштирилган ағон кучигуни 2005 йилнинг энг йирик кашфиёти деб топди.

Обуна — 2006

«ОҚШОМ» ГАЗЕТАЛАРИГА ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА

У ҲАР ҲАФТАДА БЕШ МАРОТАБА
ХОНАДОНИНГИЗГА КИРИБ БОРАДИ

Азиз оқшомхон! Шу кунларда мамлакатимизнинг барча алоқа бўлимида газета ва журнallарга обуна ишлари давом этмоқда. Жумладан, Сиз севиб мутолаа қиласиган «Тошкент оқшоми» газетасига ҳам 2006 йил учун обунани расмийлаштиришингиз мумкин.

Сизга ҳар доим энг яқин ҳамдам, ҳамфир ва маслаҳатгўй бўлиб келган севимли нашрингизга обуна ишларни ўтказиб ювшилини. Шундагина янги йилнинг биринчи кунидан бошлаб «Оқшом» хонадонингизга ўзи кириб боради. Бизнинг нашр кўрсаткичимиз — 563. Йиллик нашр баҳоси 30.780 сўм қилиб белгиланган.

туман бўлими Кенгаши ташаббуси билан «Мен Ўзбекистон фарзандим» мавzuида ўтказилган ўкӯв семинарида сардорлар, етакчилар иштирок этиши.

• ЧИЛОНЗОР туманидаги 114-мактабда туман хотин-клизлар кўмитаси, «Мавзият» маркази ҳамда «Камолот» ЙИХ туман бўлими Кенгаши ҳамда «Мавзият» маркази ҳамда «Камолот» ЙИХ туман бўлими Кенгаши аъзолари иштирокида ўтказилган ўкӯв семинари Сиҳат-саломатлигилига бағишиланган.

Тошкент шахар
хокимлиги
Матбуот хизмати ва
ўз мухбириларимиз
хабарларидан.

Пойтахтнинг
бир куни
янгиликлар, воқеалар

Киска
сийахада

• БУГУН Мирбод майший хизмат кўрсатиш касб-хунар коллежида «Маънавият ва мазрифат» марказининг Мирбод туман бўлими ҳамкорлигига «Диний экстремизм ва фундаментализм тарқалишининг олдини олиш» мавзуида бўйли

Конституцияниң яшапокда ва амал қылмокда

ХУҚУҚИЙ ТАРАҚҚИЁТ КҮЗГУСИ СИФАТИДА

Хар бир давлатнинг Конституциясида жамият, давлат ва шахс ҳәйти учун мухим бўлган энг асосий қоидалар юридик жиҳатдан мустаҳкамланади. Шу боис ҳам, бу олий юридик макомли хужжат Асосий Конун деб эъзозланади. Асосий Конун деб аталишининг янга бир сабаби, давлатнинг барча конунлари ва бошка норматив-хуқуқий хужжатлари Конституция асосида, унинг қоидалари доирасида ҳамда Конституцияниң қоидаларни амалга ошириш юзасидан қабул қилинади. Бошқача қилиб айтганда, Конституция хар бир давлат жорий конунчилигига хуқуқий асос бўлиб ҳизмат киласди.

Хозирги замон давлатлари Конституцияларининг янга бир мухим жиҳати — уларда инсон ва фуқароларнинг хуқуқ ва эркинликлари юридик жиҳатдан энг олий макомда мустаҳкамланганини ва кафолатланганинига дайдир.

Мустақилликка еришган Ўзбекистон ўзининг асрори орзуши ушалганини, янги жамият куриши каратилган шикжатини ўзининг Асосий Конунидаги мустаҳкамларни бўлган норматив-хуқуқий хужжатлари Конституция асосида, унинг қоидалари доирасида ҳамда Конституцияниң қоидаларни амалга ошириш юзасидан қабул қилинади. Бошқача қилиб айтганда, Конституция хар бир давлат жорий конунчилигига хуқуқий асос бўлиб ҳизмат киласди.

Конституцияниң бош йўналиши — инсонни ва унинг ҳәтини угулашадир. Асосий Конунимизнинг 13-моддасида «Ўзбекистон Республикасида демократия умуминсоний принципларига асосланади, уларга кўра инсон ва унинг ҳәти, эркинлиги, шаъни, қадр-киммати ва бошка дахлизис хуқуқлари олий қадрият хисобланади. Демократик хуқуқ ва эркинликлар Конституция ва конунлар билан химоя килинади» деб, мустаҳкамлаб топган.

Дарҳаққиат, Ўзбекистон мустақилликнинг дастлабки йиллариданоқ, оддий инсонларнинг мағналаштирига мос келувчи сиёсатни юрита бошлаганини жаҳон ҳаммиятига маълум. Айрим МДҲ давлатларидан фарқ киланг ҳолда, Ўзбекистонда бозор муносабатларига

кескин йўл билан эмас, балки боскич-маboskic ўтила бошланди ва шу тариқа ахолининг моддий ахволи кескин ёмонлашувининг олди олинди. Ўзбекистон сиёсатининг устуров йўналишларидан мумкин — бу ҳам бўлса ижтимоий сиёсатдир. Ҳар йилги давлат харажатларининг катта кисми айнан ижтимоий масалаларга ажратилётганини фикримизнинг далилларидир.

Айниска, ёш авлод камолоти йўлида давлатимизнинг олиб бораётган ишлари, амаллари ҳамда сарбу харажатлари ҳажми ва салоҳияти ҳалқаро ҳаммияти томонидан ҳам ётироф этилмоқда. БМТнинг Болалар жамғармаси — ЮНИСЕФ тадқиқотлари натижаларига кўра Ўзбекистон ёш авлоднинг жисмоний ва маънавий камоли учун ажратайтган маблағлари юзасидан Марказий Осиё давлатларига ичдию юрни ўринда эканлиги мавзум бўлди.

Демак, Ўзбекистон Конституцияда мустаҳкамланган инсонпарварлик таймиларини ҳаётга татбиқ этиш юзасидан каттый йўл тутмокда.

Айтиш жоизки, Конституцияда жамият ва давлатнинг хозирги кунда еришган марралари, чўққилиари билан бир каторда еришига интилаётган тараққиёт даражалари ва мақсадлар ҳам ўзининг информасини топади.

Ўзбекистоннинг бош максади — эркин

фуқаролик жамиятига асосланган хуқуқий демократик давлат куришадир. Бу мақсадга эришиш мудъян вакт ва тараққиёт даражасига эришиши талаб этади. Бу йўл осон ва силлик кечмаслигини ривожланган давлатларнинг янги тарихи яқол кўрсатиб турибди. Ҳеч бир жамиятда бир тузумдан иккинчисига ўтиш жарада осонликка кечмаган, айниска, тоталитар тузумдан кейин демократик жамият куриш айниска, мураккаб жарабён. Ҳалқимизнинг ўз давлат раҳбари билан во-баста ҳолда янги демократик жамият куришга бўлган қарори катбий.

Конституция хар бир давлатнинг асосий конунни бўлишидан ташари, янга узида жамиятнинг хуқуқий тараққиётни ва хуқуқий маданияти даражасини ҳам ифодалайди.

Айтиш керакки, Конституция, умуман олганда, кишилик жамияти тараққиётининг ва цивилизациясининг ҳам маҳсулни хисобланади. Унда жамиятнинг хуқуқий, ижтимоий-сиёсий тараққиётни даражаси ўзининг ифодасини топади. Конституция — маданий-маънавий тараққиёт маҳсулни ҳамдир, зеро, унда инсонларнинг адолат, эркинлик ва тенглиг каби қадриятлари хуқуқий тарзда акс этади.

Айни пайтда, бир ҳолтани таъкидлаш мумкин, Конституцияда белгиланган хуқуқ ва эркинликлар, тараққиёт даражаларининг амалга ошиши, кўп жиҳатдан, оддий фуқарога, унинг ўз ҳақ-хуқуқларини яхши билишига ва улардан тўла фойдаланишига боғлиқ бўлади. Ҳудуд шунингдек, фуқаролик жамияти ва хуқуқий давлат куриши вазифаси ҳам сиёсий фоал, ўз ҳақ-хуқуқини талаб кила оладиган фуқаролар бўлишини тақозо этади. Демакки, Конституцияни тўла амалга ошиши — кўп жиҳатдан, ҳар биримизнинг фаоллигимизга, ҳар биримизнинг яхши ҳаётга бўлган катбий интилишимизга боғлиқ.

**Мавлуда АХМЕДШАЕВА,
Тошкент давлат юридик
институти
доценти, юридик
фанилари
номзоди**

 **Онанд
нина ган?**

Жаҳон ва маҳаллий
аҳборот воситалари
хабарларидан

• Либерияда президент сайловининг иккинчи якунларди. Унда мамлакатнинг собиқ молия вазири Эллен Жонсон-Сирлиф 60 фоиз овоз тўлади. Унинг рагиби «Милан» ва «Челси» футбол жамоаларининг собиқ ўйинчisi Жорж Веа мағлубиятга учради. Африка давлатлари тарихида илк бор мамлакатни аёл киши бошқарадиган бўлди. Ҳолбукни, унинг ютиб чиқишига кўччиликларнинг кўзи етмаган, кузатувчилар унга иккинчи даражали номзод сифатида караганди.

• Тунисда жаҳон аҳборот саммити бошланди. Унда 170 мамлакат вакиллари иштироқ этмоқда. Биринчи шундай учрашув 2003 йили Женевада ўтказилганди. РАТА-ТАСС хабарига қараганда, саммитда телекоммуникация ва аҳборот дастурларини ривожлантириш жамғармаси фаолиятнинг ташкил этиши, Интернетдан фойдаланиши имкониятларини кенгайтириш ҳамда уни ҳалқаро даражада назорат килиш ва бошқариш тизимини яратишга оид масалаларини мухокама этиши режалаштирилган.

• РИА «Новости»нинг хабар беришича, Франция Президенти Жак Ширак мамлакатда ноконуни мухокирларга қарши жиддий кураш тўғрисидан кўрсатма берди. У мамлакатда ҳали ҳам давом этайтган тартиб-сизиллардан сўнг ахолига телевизор орқали шундай мурожат билан чиқди. Жак Ширакнинг байонтида айтилишича, Франция пойтахтини эгаллашга ҳаракат килган бузғунчиларга қарши хуқуқ-тартибот ходимлари жиддий ҳаракат килишлари лозим.

• Туркияни Истанбул шаҳрида норасмий Курдистон ишчилар партияси тараворлари тартибсизликлар уюштиришди. CNN — Turk телекомпанияси хабарларига кўра, намойишчилар мамлакатнинг Ҳакқаририятидаги боқеаларга норозилик билдиришган. Ҳакқарида бир ҳафтадан бўйн хотинч ва зияят сақланинг келинмокда.

• Германия жанубидаги Сипплинген шаҳри яқининда заҳарли кимёвий моддалар билан тўлдирилган иккита бочка топилди. Махаллий ҳокимият органларининг маълумот беришича, таркибида гербицид бўлган бу заҳарли моддалар катта худудни ичимлик суви билан таъминлайдиган Констанс кўлига тикиши учун олиб келинган бўлиши мумкин.

• РИА «Новости» хабарига кўра, Чеченистоннинг Грозний районидаги амалга оширилган маҳсус амалиётлар чоғигда иккичандаги йўқ қилинган. Чеченистон ИВВ матбуоти хизмати раҳబари Руслан Асаевнинг айтишича, улардан бири мазкур худуднинг «амири» бўлган. Жангарилар яширганинг жойдан катта миқдордаги курол-яроғ топилган.

Ҳамкорлик ЎЗБЕК МЕХАНИЗATORIГA МОС

Россиянинг «Олтой трактори» акционерлик жамияти томонидан ишлаб чиқариладиган агрегатларга талаб ортиб бормоқда. Корхонада тайёрланган «Т-250» руслумли тракторлар эса мамлакатимиз шарт-шароитига мослиги билан ажралиб туради.

Ўзбек дехони учун хар томонлама қуляй ва самарали ҳисобланган бундай агрегатлардан республикамизда кенг фойдаланиш тадбирлари кўрилди. Шу максадда 2006 йилда Олтой машинасозларининг кудратли агрегатларидан бир минг донасини сотиб олиш режалаштирилди.

Уларга техник хизмат кўрсатиш ҳам йўлга кўйилади. Бундай «Олтой трактори» корхонаси билан Тошкент трактор заводи ҳамкорлиги кўп келади.

Акбар АЛИЕВ

СУД-ХУҚУҚ ТИЗИМИ ИСЛОҲОТИГА БАҒИШЛАНДИ

Мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов Олий Мажлис Конунчилик палатаси ва Сенатининг кўшима мажлисидаги маърусаидан суд-хуқуқ тизимини ислоҳ этиши, хусусан судьяларнинг ҳақиқий мостақилиги ва эркинлигини таъминлашса соҳада амалга оширилётган ишларнинг энг мухим йўналишларидан бирни эканини ажралиб таъкидлadi.

Ўзбекистон Республикаси Президенти чукурдаги Амалдаги мониторинга мониторинга институтининг директори Ф.Отахонов, Олий ҳуқуқий мостақилиги тизимида тараққиётни ажралиб таъкидлadi.

Суд-хуқуқ тизимини ислоҳ этиши, хусусан судьяларнинг ҳақиқий мостақилиги тизимида тараққиётни ажралиб таъкидлadi.

Бундаги кунда мазкур тизимни иштеп келинган тараққиётни ажралиб таъкидлadi.

Суд-хуқуқ тизимини ислоҳ этиши, хусусан судьяларнинг ҳақиқий мостақилиги тизимида тараққиётни ажралиб таъкидлadi.

Анжуманди суд тизимини ислоҳ этиши, хусусан судьяларнинг ҳақиқий мостақилиги тизимида тараққиётни ажралиб таъкидлadi.

Беҳзод НОРБОЕВ,
ЎЗА мухири

ЭКОЛОГЛАР ЎҚУВИ

«Саёҳат» меҳмонхонасида мамлакатимизда экологик сертификатлашириш, стандартлашириш ва меъёrlаштириш тизимини янада таомиллашириша багишланган ўқув семинари бошланди. Унда Ўзбекистон Республикаси Табиатни муҳофаза килиш давлат кўмитаси, давлат экологик сертификатлашириш, стандартлашириш ва меъёrlаштириш бош бошкармаси, «Ўстандарт» агентлиги, Адлия вазирлиги вакиллари, олимлар ва мутахассислар иштирок эттаёт.

Семинарда таъкидланганидек, экологик сертификатлашириш маҳсулотлар ва хизматларга бериладиган мувофиқлик сертификатининг таркиби кўсмени ташкил этди. Бунда ишлаб чиқариш технологиялари, хизмат кўrsatiш тармоқлари фаолиятини ташкил этиш, экологик хавфли маҳсулотлар ва хизматларга бериладиган мувофиқлик сертификатлашириш жараённада инсон саломатлиги ва атроф-муҳит мусафарлигига зиён этишининг оддина олиши асосий эътибор каратилади.

«Табиатни муҳофаза килиш тўғрисида»ғи конунинг кирк олтични, «Чиқин-дилар тўғрисида»ғи конунинг 19-20-моддаларида, шунингдек Вазирлар Мажхамасининг «Экологик хавфли маҳсулотлар ва чиқин-диларни Ўзбекистон Республикасига олиб чиқарни ва уларни унинг худудидан олиб чиқарни тартибига солиши тўғрисида»ғи хамда «Гиёвандлик воситалари, психотрон моддалар ва прекурсорларни Ўзбекистон

Республикаси худуди орқали олиб кириш, олиб чиқиш ва транзит тарзида ўтказиш тўғрисида»ғи қарорлари тизимда фаолиятида мухим дастурламал бўлаёт.

Вазирлар Мажхамасининг 2004 йил 6 июлдаги 318-қарорида тизимда иш юртиши жараённада янада соддлаштириш билан боғлиқ мухим вазифалар белгилаб берилди. Бундан кўзланган мақсад тадбиркорлик субъектлари фаолиятини янада кенгайтириш ва ривожлантириш учун кулагай шароит яратиштириш.

Иккى кун давом этадиган ўқув семинарда экологик сертификатлашириш, стандартлашириш ва меъёrlаштиришни хуқумати асосий вазифалари, маший ва саноат чиқин-диларни зарар-сизлантириш ва ундан иккимачи хомашё сифатида фойдаланишининг меъёrlий жиҳатлари ва бошча мавзуларда маърузалар тингланади.

УНИВЕРСИТЕТЛАР ТАЖРИБА АЛМАШМОҚДА

Тошкентга Малайзиянинг Куала-Лумпур университети вакилларидан иборат делегация ташриф буорди. Ўзбекистондаги олий таълим муассасалари билан ўзаро ҳамкорлик алоқаларини ўрнатиш мақсадида келган мазкур университет вакиллари билан Тошкент давлат техникауниверситетида учрашув ўтказилди.

Ўзбекистон хорижий давлатлар билан нафасат сийёсий-иктисодий, балки фан-техника ва таълим йўналишида ҳам ҳамкорлик алолкаларини олиб бормоқда. Биргина Тошкент давлат техникауниверситети бугунги кунда 23 давлатнинг 80 то олий ўқув юрти, техники марказлари ва корхоналари билан алолкалар ўрнатган. Шулардан 56ти билан ҳамкорлик шартномалари имзоланган. 1994 йилда университет қошида Малайзия билан ҳамкорликда Бизнес бошқарув факультети очилган бўлиб, бу ерда таълим жараёни жа-

хон андозалари асосида олиб борилади.

Делегациянинг юрти-мизга ташрифидан кўзланган мақсад, таълим тизимидағи испохтолар, шунингдек, Тошкент давлат техникауниверситетининг материальшунослик, котишмалар ва янги материальлар технологиялари соҳасидаги илмий тадқиқотларни олиб борилади. Биринчи ташрифидан яртилаётган янгилликлар Малайзия университети учун ўрганса аргизулик даражада эканлигини эътироф этишиди.

Делегация аъзолари хамда университет профессор-юритечишилари иштироқида ўтказилган учрашувда иккى давлат ўкув юрти ҳакида тулиқ маълумот берилди. Шунингдек, меҳмонлар Бизнес бошқарув факультетидаги ўқув жаёни билан ҳам якиндан танишишиди.

Мазкур учрашувда делегация аъзолари техника олий таълим муассасаси Ўзбекистон-

Республикаси Вазирлар Мажхамасининг «Кимё» саноати корхоналарининг бошариши тузилмасин таомиллашириш ва кишлоп хўжалигига агрокимёвий хизматни кўрсатишни яхшилаш чора-тадбирларни тўғрисида»ғи қарорида «Ўзимёсаноат» давлат акциядорлик компанияси тизимида ҳар йили октябр-ноябрь ойларида минерал ўғитлар ва бошке кимё маҳсулотларини ярмарка савдоларини тоннадан доимий фаoliyят кўрсатувчи ярмарка ва кўргазма зали ташкил этилди. Бу ерда ҳар йили куз мавсумида ярмарка савдоини ўтказиш режалаштирилган.

АНЪАНАВИЙ ЯРМАРКА САВДОСИ

Пойтахта иш бошлаган анъанавий кўргазма-савдонинг бағлисида тизимида 6 та минерал ўғит ишлаб чиқарувчи ҳамда 4 та мамлакатни кишлоп хўжалиги учун зарур бўлган бошке кимёвий маҳсулотлар ишлаб чиқарувчи йирик корхоналари ўз маҳсулотлари билан қатнашмоқда.

Кимё саноати тизимида кўптига корхоналарда асосан Ўзбекистон шароити, икими ва тупроғига мос маҳсулотлар тайёрлашга эршишмоқда. Олти кимё корхоналарининг 735 минг тонна, салкам 111 миллиард сўмлик минерал ўғитлари ярмарка савдоларига кўйилган.

Шунингдек ярмарка савдоларидаги турли вазирлик, идора, улуглар савдолар билан шугулланувчи корхона ва ташкиллар, вилоятни кишлоп хўжалики кимё хиссасодорлик жамиятлари ҳамда мева-сабзавотчилик ҳамда узумчиликга ихтиосластирилган йирик ширкат ва фермер хўжаликлари харидор сифатида таклиф этилган.

Инобат ЭГАМКУЛОВА,
«Туркестон-пресс»

Ичундага, чундага

КЎНГИЛДАГИ ГАПЛАР

МЕЪЁРНИ УНУТМАЙЛИК

Хурматли таҳририят, тўйлар ҳакида кўн ёзамиз. Дабдабали тўйлар хусусида кўп гапирамиз. Тўйларимизни ихчам, камтарона ўтказайлар деймизу лекин ҳамон дабдабали ўтаётган тўйларнинг гувохи бўлиб турибиз. Бизда сўз исботи билан деган гап бор. Шунинг учун якинда ўзимиз шоҳиди бўлган бир тўй хусусида кўрган-кечиргандаримизни баён этсак фикримизнинг далиши бўла олади.

Тонг саҳарда кўшкарина сурнайар, ногораю чилдирмаларнинг жўр овози ширин ўйқуда ётган одамларнинг кулогини қоматга келтирди. Эрталабки ошга чорловчи бу овозни эшишиб, кўни-кўшинилар эринибигина ўринилардан туришиди. Якинда маҳалладаги ночор ховлилардан бирини сотиб олиб, иккى ойга етар-етмас эски уй ўрнида икки қаватли шоҳона иморат тиқлаган, қайдидир идораларнинг биррида раҳбарлик лавозимида ишловчи Каримбай исмли кўшинимиз суннат тўй ўтказётган эди. Тўйхона томон яқинлашган сари ташриф буюрүчилар сафи ортиб, уларнинг оқими кўлайбай борарди.

Иккى томонни тўйдирган хассакашлар гўё кўча қаторлаб текис экилган терадек узундан-узок ҷозилишган. Улар орасида кимлар йўқ дейсиз. Бай-бай, бўйруқ берувчиларнинг кўплиги.

Стол-стул, дастурхон усти булбулнинг сутидан бўлак анвойи нозинеътматлар билан тўйдирилган. Дастурхоннинг тўрт ерига чинин кўза да кимиз, унча-мунча одамнинг кўзи кўриб, кулоғи эшифтмаган (номи ёдимдан кўтирилди) арок кўйилган.

Ёнимдаги ҳамроҳим секин сўради.

— Бу ароқнинг нархи неча пул туришини биласизми?

— Беш-олти юз турса керак, — дедим шиша ёзувига тикилиб.

— Тушингизни сувга ўтигинг бирорадар. Бунинг ҳар бир шишиаси камидо 30-40 доллар турди.

Эшишиб, қалқиб кетдим.

Гапнинг қизини эртасига эшийтди. Карапнги, одамлар орасида достон бўлган бу тўй — эгасига ёқмабди. Шундай тўй-я, нега? Тўйбoshi кутган азиз межмон тўйга келмаган эмиш.

Кўн ўтмай данғиллама тўйидан кўнгли тўлмаган Каримбай: «Бу жой изли-кутил келмади», деб хослисини бошча одамга сотиб кўчиб кетди.

Кейин Каримбай ҳакида турли гаплар тарқалди. Шундай бадавлат одам чор-ночор кун кўрувчи уқасига қайишмаган экан. У ўғил ўйлантираман деб пулга мухтоҳ бўлиб акаси олдига қарз сўраб борганида Каримбай: «Менда сен айтган пул йўқ. Кўрнангга қараб оёқ узат-да, у», деб уни курук кайтарган экан. Уқаси ўша тўйда кимгидир шу ҳакда йиғлаб гапирибида.

Бу воқеадан ҳаммамиз ажабландик. Оқибатни қарангки, ўртага ҳар бир шишиаси фалон пул турадиган ароқ кўйган одам уқасини ақалли икки шиша ароқнинг пулига арзитмабди.

Энди айтинг, бунақа оқибатиз, факат манманлик учун қилинган тўйлар кимга, нимага керак? Онда-сонда бўлса-да ён-атрофимизда бўлаётган бунақа тўйлардан барчамиз хабардор бўлиб турибиз. Лекин не ажабки, ҳеч биримиз нокобил йўл билан бойлик орттириб, соҳта обрў олмоқчи бўлган бу кимсаларга тилимиз учда турган гапни дангал айтишдан ийманамиз. Бу нима — риоя андишами ёки бу ҳам лоқайдилкунинг бир турими? Айниска баъзи маросимларнинг дабдабали тус оләтганини кишини ранжитиди. Якинда вафот этган бир кадрдомизнинг маъррака ошида 200 килограмм гуруч дамланганини эшишиб хайрон бўлдик. Аслида маросимга одамлар тўкин дастурхон атрофиди да ўтириб, кази-картали ои ейиш учун эмас, балки мархумнинг хотраси учун дуюи-фотиха қилишга боришади.

Шу ўрнда бир иратили мисол. Бир нуғузли оила бевақт оламдан ўтган кизига бериладиган маросим ошини Мехрибонлик уйидаги ўтказганини эшишиб хурсанд бўлдик. Мана буни ҳакиқи савоб, ҳам саҳоват деб аташ мумкин. Ахир казо-казолар даврасидага хўжакўрсунга дабдабали маросим ўтказиш қайда-ю ётим-есирлар, чинакам ёрдамга мухтоҳ болаларга — тансик таом ош тортиб, уларнинг қорнини тўйдирган кайда. Ана энди кай бирининг савобли эканлигини ўзингиз айтишади.

Ўйламизки, юқорига гапларни майдалаб, шарҳлаб ўтиришга жоҳат йўк. Хозирги зукко газетхон ундан ўзи учун тегишли хулосани чиқариб олаверади.

Исоҳ БОЛТАЕВ

ОРЗУГА АЙБ ЙЎҚ

Ўзок бир вилоятдан келган дўстимиз эрталабки нонуштадан сўнг: «Имкон бўлса бугун бир ҳаммомлашсак» деб колди. Майли, дедиму қайси ҳаммомга бориши ҳакида ўйланаб қолдим. Кейин: «Саунага ҳам борсан бўлаверадими?» деб сўрасам у:

— Агар ўзимизнинг ўзбекча ҳаммом бўлса яхши бўларди, — деди.

Қайда бор, бундай ҳаммом? Онда-сонда борлари ҳам турли баҳоналар билан деярли бузилиб бўлди. Хуллас ҳаммом кидириб кетдик. Каेरга бормайлик, ҳаммом ўрнида дорихонага кўзимиз тушади. Охири хориб-чарчаб Лабзакдаги саунага боришга мажбур бўлдик. Афсуски дам олиш куни бўлгани учун бу ерда навбат катта экан. Кутуб туришдан коичиб бошқасига борсан, у ерда ҳам шу аҳвол. Шунда дўстимиз:

— Бир вактлар Тошкентда ўзбекча ҳаммомлар кўп бўларди-ку, — деб колди.

— Вакт ўтиши билан улар эскириб бузилиди, энди янгилари курилиб колса ажаб эмас, — деймиз ўзимизни оклаган бўлиб.

— Ҳар қадамда дорихона-я. Мунча болаламаса улар. Олдинлари бунинг акси эди. Албатта дорихона бўлгани яхши. Лекин бундай ўйлаб каралса одамларга шифо багишила билан ҳаммом дорихонадан устун турса турди-ки, кам турмайди. Шундай экан, дорихона куришга кучи етган азamatларнинг баъзилари ўша маблағларини ҳаммом куришга сарф этсалар савобга колишиади.

Мехмоннинг бу гапи бизни ўйлантириб кўиди. Чиндан ҳам Тошкентимиз кун сайнӣ обод ва кўркам бўлиб бормоқда. Осмонулар бинолар, маҳобатли кўпкірлар, текис ва равон шоҳ кўчалар, бир-биридан чиройли мухташам саройлар унинг ҳуснага-ҳусн кўшиб турибди. Шулар каторида шахарнинг турли мавзуларидаги баъзилари ўша маблағларини ҳаммом куришга сарф этсалар савобга колишиади.

Махкам УЛМАСОВ

Олий құсв
оюларыда
**УНИВЕРСИТЕТДА
ИЖОДИЙ
УЧРАШУВ**

Абу Райхон Беруний номидаги Тошкент Давлат техника университеттегі Үзбекистон ғылыми масымасы аз золари, шу университеттегін профессор-күйтүчиләр, талабаларининг "Етук маңнавиятли, маърифати инсон ҳақида" мавзууда ижодий учрашуви бўлиб ўтди.

Унда ғылувчилардан "Соғиниб яшайман", "Юксак дарахтлар", "Мовий турналар", "Мангу масофа" шеърий тўпламлари муаллифи Йўлдош Элбек, "Беш кунлик дунё", "Қўчада колган одам" романлари муаллифи Аббос Сайд, Тошкент Давлат техника университетининг маънавий-маърифий масалалар бўйича биринчи проректори Музаффар Ортиков, "Ўзбекистон тарихи ва ҳуқуқ асослари" кафедраси мудирави Раҳбархон Холиковса, профессор Шодмон Воҳидов чиқишиларида Ватанга, халқка муҳаббат, етку маңнавиятли, маърифати инсон ҳақида, умуминсоний, исломий қадриятлар, буюк алломаларнинг ахлоқий на-мунаси, поклигининг хаётни, ўзлигимизни англашдаги аҳамияти, иймон-эътиқод, китобга муҳаббат, бадий идрок ҳақида фикр юриттиди.

Ўқилган шеърларда, бадий аспарлар таҳлилида ва унга уланин кетган талабалар саволларига берилган жавобларда, баҳсада маънавиятимизнинг турли қирралари очиб берилди.

Барчани бирлаштирган бу ижодий учрашув тўлланганинан, айниқса ёшларни юксак маънавий қадриятлар билан бойитди.

Хасан АБДУНАЗАРОВ,
Тошкент Давлат
техника
университети доценти

Анжуманлар

БАДИЙ ҚАДРИЯТЛАР ХАЛҚА ХИЗМАТ ҚИЛИШИ КЕРАК

Бой маданий анъаналарга йўғирилган юртимиз, улкан бадий илмий меросга ҳам эга. Бу мерос нафакат қадими меморчилик монументал ёдгорликлари, балки ҳаракатдаги бадий қадриятлар деб аталиши халқ амалий санъати, манзарали санъат, бадий полотнолар, қадими турмуш анжумлари ва ҳоказоларда намоён бўлади. Марказий Осиё мамлакатлари орасида Үзбекистон энг катта бадий қадриятлар фондига эга.

Бу қадриятлар миллий генофондининг ажралмас қисми бўлиб, умумий инсонпарварлик анъаналарни сақлаш, кўллаб-куватлаш ва ривожлантириша улкан аҳамиятга эга. Улар мухим тарихий ахборот манбаи ролидаги намоён бўлиб, турли илмий тадқиқотларга асос бўлади, музейларда намоённинг этилади, замондошларимизнинг ўз ўтишлари тўғрисидаги тасаввурларни кенгайтиради. Афсуски, бундай бадий қадриятларнинг катта қисми илмий доира ва экспозициялардан чедта қолган. Зеро, ват ва бошча омиллар уларга у ёки бу даражада ўз тасвирини ўтказган. Ҳозирги пайдага Үзбекистон музейларининг заҳираларида кўллаб ноёб санъат аспарлари сакланмоқда. Лекин уларнинг ахволи экспозициялардан муносаб ўрин олишига йўл бермайди. Үзбекистон Бадий академиясининг Икуо Хирамяя номидаги маданият карvon саройидаги "Харадаги бадий қадриятларни таъмирлаш" музаммолари ва уларнинг ўз ишларни ўтказилишни ўтказишига юз олди. Унинг фаoliyati бадий қадриятларни таъмирлаш билан шуғулланниб, бир пайтинг ўзида учта вазифалари башариши асосланган. Биринчидан, у ёки бу санъат аспарина таъмирлашнинг ўзи ёки уни асл ҳолатига қайтиши. Иккинчи, маҳаллий талабаларни таъмирлаш ишига ўргатишни нахоятган ёнг муҳим йўналиш — маҳаллий аҳолини таъмирлашдан кей-

гининг музейлар ва кутубхоналар ишлари бошқармаси ходими Светлана Годкина, "Таъмировчилар чегараси" халқaro ноҳукумат ташкилотининг Истамбулда шахридан бўлимининг директори Константинос Политис иштирок этдилар.

— Бадий қадриятларни таъмирлаш музаммолари умумжондир. Зеро қадими маданиятига эга замондошларнинг ўз бадий мероси тўғрисидаги тасаввурларни тўдириш ванда шахридан бўлимининг директори Константинос Политис. — Бу музаммоларни комплекс ҳал итиш мақсадидаги 1982 йилда "Таъмировчилар чегараси" халқaro ноҳукумат ташкилотининг Истамбулда шахридан бўлимининг директори Константинос Политис. —

Бу музаммоларни комплекс ҳал итиш мақсадидаги 1982 йилда "Таъмировчилар чегараси" халқaro ноҳукумат ташкилоти тузилган эди. Унинг фаoliyati бадий қадриятларни таъмирлаш билан шуғулланниб, бир пайтинг ўзида учта вазифалари башариши асосланган. Биринчидан, у ёки бу санъат аспарина таъмирлашнинг ўзи ёки уни асл ҳолатига қайтиши. Иккинчи, маҳаллий талабаларни таъмирлаш ишига ўргатишни нахоятган ёнг муҳим йўналиш — маҳаллий аҳолини таъмирлашдан кей-

ин иккинчи ҳаётни бошлаётган санъат аспарларидан баҳраманд килиш. Иш таъмирлашга муҳож санъат аспарларига "ташхис кўйиш ва давола" энг замонавий технологияларига асосланниб олиб борилади.

Шунингдек, тадбирда «Марказий Осиё минтақасида маданийтарихий мероси таъмирлаш музаммолари. Ривожланнишиннинг асосий йўлини ўзлаб қўшиш» мавзусидаги халқaro илмий-назарий конференцияга тайёрларига ишлари ҳақида ҳам сўз юриттиди.

Матбуот анхумани сўнгига журналистлар ўзларини қизиктиргар саволларига етарлича жавоб олдилар.

Шуни таъқидлаш жоизи, 25-26 ноябрь кунлари маданият карvon саройидаги Миср, Россия, Тожикистон, Туркия, Украина, Франция, Греция, Япония, Кирғизистон, Козғистон ва Үзбекистондан кўллаб етакчи олим ва амалиётчилар иштироқида «Марказий Осиё минтақасида маданийтарихий меросни таъмирлаш музаммолари» мавзусида халқaro конференция бўлиб ўтади.

Гулчехра ДУРДИЕВА

СУРАТЛАРДА: «Таъмировчилар чегараси» халқaro ноҳукумат ташкилоти томонидан амала оширилган лойиҳалардан намуналар.

Узбекистон Бадий академияси Замонавий санъат марказида таникли мусаввир Ориф Мўиновнинг шахсий кўргазмаси очилди.

МОХИР МУСАВВИР КЎРГАЗМАСИ

О.Мўинов 1950 йилда Самарқанд шаҳрида туғилган. У дастлаб ўша вактдаги Республика рассомлик билим юрти, сўнгра Тошкент театр ва рассомлик институтидаги таҳсил олди, икоди сирларидан ўрганди. Үзбекистон халқ рассомлари Ўрол Тансикбоев, Чингиз Аҳмадов, Рӯзи Чориев каби тасвирни санъат дарфлари икоди ва фаoliyati аскарларидан мусаввирлар каби унинг ҳам ўзига хос мактаб вазифасини ўтади. Айни пайдага мусаввир бадий икоди билан шуғулланиши барабарида Камолиддин Беҳзод номидаги Миллий рассомлик ва дизайн институтидаги педагоглик фаoliyatiни ҳам давом этишмоқда.

Ориф Мўинов икодида миллий анъана ва қадриятларимиз асосий ўрин туади. Ҳаётот оламининг бўйиги унинг теран фалсафий маънога эга аспарларидаги яна бир карга наимон бўлади. Рассомнинг ёркани аспарлари томошабинни эзгуликка, поэтика ундаши билан айниқса аҳамиятларидир. Мўйқалам соҳибининг мазкур кўргазмадаги намоёниш этилаёттан «Алломиш ва Ойбарчин», «Шарқ келинлари», «Туғлуқ хотун», «Зардушт», «Сокинлик», «Ҳабар» каби аспарлари бунинг далилини.

Истиқолол йилларидаги рассом икоди муносаб кадр топиб, у 2002 йилда «Мехнат шуҳрати» орденидан таддирланди. Мусаввирнинг аспарлари нафакат юртимиз, балки хорижий музей ва тасвирни санъат галереяларида ҳам сакланмоқда.

ЎзА

Шарқ дурданалари

0-03 ўлтаний домо бўйур...

ЎН БИР НАСИХАТ

Бузук ярамас кишилар билан ошна-оғаничилик қилишдан сақланинг, чунки ўзингиз сизмасдан уларни ёмон хулкаполи сизга ҳам таъсир қилиб келиши мумкин.

Нон ва бошқа нозу неъматларни хорламанг, истроғарчиликка йўл қўйманг, бирорининг ичики ва ташки холини «ёмон одам» деб гувохлик берманг. Бир одамнинг оғёти тоййб қайғи-хасратга гирифтади бўлганига шодланманг, унинг ёри билан кун сизнинг бошингизга ҳам келиши мумкин. Молу давлатингиз билан одамларни рози эта олмассангиз, уларни яхши хулқингиз билан рози килинг. Бирордан ўч олиши кунинггиз етса ҳам ўч олманг, хатосини кечиринг, аччиқланмаганг, ўзингизни босинг. Ҳузыргиздан бирорини кишиларга сизни гибат килади, бундай кишига кўнгил берманг. Масти киши билан адаб-бади айтишиб ўтирганг, ундан ўзоклашинг.

Бир одам билан дўстлашиши истасангиз, муҳожжик вактингизда кўдилувчи, тўғри сўлопчи, эзгулигингизи тақдир этувчи, қайғунингизга кайғуланинг, шодлигингизга шод бўлувчи пок қалбли одам билан дўстлашинг, тил ёғлама мунофиқлар билан дўст бўла кўрманг. Кўчаларда заруратсиз йигилиб, одамларнинг ўтишига халақат берманг.

Бешинчи насиҳат: бир киши учун иккинчи бир киши билан оранизни бузманг, улар мабодо дўстлашиши косларасиз узилиб көлласиз. Гўзал ишларни кўриб турувчи ишлар ва ёзиб турувчи қаламлар бордир. Шунинг учун килган яхшиликларинингизни хаммага айтаб мактабни корманг. Ақлидан кўра тили кучли бўлган, аччик сўзли ва маъносиз сўзлар сўзлаб юрган киши билан асло сўзлашманг. Ақлинингдан бошқа тўғри насиҳат киличи изламанг. Нодонликдан бошқа душмандан кўркманг. Ёмон ишларни ишлана эмас, ҳатто мунроғларни келтирганг. Илм нурини бузуғни суви билан ўчирманг. Одоб, ахлоқ, кийимдан бошқа гўзал кўйим тошлияди. Буни унутманг.

Олтичинчи насиҳат: орангизда адоват, гингағийлик давом этигаётган бўлса, уларни бартарап килиб дўстлашинг. Бутун химматингиши халқ, манфати учун сарф килинг. Мартаба ва мансабни севишга мубтало бўлманг. Нопок нарсаларга вактингиз ва пулпенини сарф этиманг.

Шундай ота-оналар борки, фарзандларининг тарбиясига илм-хунар ўрганишларига аҳамият бермайдилар. Уларни ўз назоратлари остига олмайдилар, тизгисиз кўйиб юборадилар. Ҳатто фарзандларни ёнида одоб-ахлоқка зид бўлган сўзларни айтингизга уялмайдилар. Мана шундай нодон, жоҳил ота-оналар тарбиясида устган болалардан жамият учун бирор фойда кутиш мумкинми? Шунинг учун фарзандларинги гўзал ахлоқли, адабли этиб ўтирирган, ўзингиз ҳам тарбиянгиз, адаб ахлоқингиз билан уларга ўрнек бўлишига ҳаракат қилинг.

Азим пойтахтимиз ҳуснига-хусн күшиб турган осмонупар бинолару муҳташам кошоналар мустақиллик мөваси бўлиб, кўрган кўзларни кувнатмоқда.

Сарвар Ўрмонов олган суратлар.

Аввал хабар берганимиздек, Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармаси режасига асосан 1 ноябрдан 12 ноябрчага Тошкент шаҳрида йўл-транспорт ҳодисаларининг олдини олиш, транспорт воситаларидан фойдаланишини тартиба солиш ва улар билан боғлиқ жиноятларнинг олдини олиш бўйича ўтказилган "Автомобиль" номли тадбир тутгалланди.

Йўл ҳаракати ҳавфсизлиги

ҚОИДАБУЗАРЛИКЛАРНИНГ ОЛДИ ОЛИНДИ

Тадбирда ҳар битта тумандаги автомобиль билан боғлиқ бўлган жиноятларни фош этишда муҳим профилактика тадбирлар ўтказилди. Жумладан, тумандардаги йўл-транспорт ҳодисаларининг жорий йилдаги ҳолатидан келиб чиқсан ҳолда ҳамда автомобиль билан боғлиқ жиноятларни фош килишда тумандардаги ИИБларининг жиноят-қидирув, профилактика нозирлари, патрул пост хизмати, қўриклиш бошқармаси, ЙХХБ бўлумлари, ЙПХ бригадасининг худудий отрядлари ходимлари ҳамда тумандардаги хайдовчиларни тайёрлаш билан шугулланувчи ўқув мусасалари тингловчилари жалб этилди, улардан алоҳида гурухлар тузилид. Тумандардаги содир бўлаётган ЙТК тахлилидан келиб чиқсан ҳолда транспорт воситасини маҳсулотни бошқариш, чорраҳаларнинг ўтиш қоидасига риоя қиласмаслик, жумладан йўлчироқнинг қизил чирогига бўйсунмаслик, тўхтаб турши ётик чизигини нотўғи кесиб ўтиш, белгиланган тезлика риоя қиласмаслик, пайдалар томонидан йўл ҳаракати қоидаларининг бўзилиши ва баъша кўйлоп қоидабузарликларни аниклашга каратилган рейдлар ўтказилди. Улар томонидан тадбир бошқариш жами 3034 та қоидабузарлик аникланди: транспорт воситасини маҳсулотни бошқариш 38 та, белгиланган тезликини ошириш 465 та, йўл белгилари талабларига амал қиласмаслик 285 та, йўлчироқнинг тақиқловчи чирогига амал қиласмаслик 361 та, Ички ишлар хизмати ходими талабларига бўйсун-

маслик 22 та, ойналари қорайтирилган транспорт воситасини бошқариш 98 та, транспорт воситасини ҳужжатларсиз бошқариш 88 та, авария ҳолатини юзага келтириш 45 та, транспорт воситасини тегиши ҳужжатларсиз бошқариш 96 та, 324 бор одам ташиш қоидасини бузиши ҳолатлари аникланди.

Автомобилларни сақлаш жойларининг фуқаролар, йўл ҳаракати ва ёнгин ҳавфсизлиги талабларига мутлақо жавоб мавзудаги манзуларни ёки ноконуни фоалият кўрсататгандарини аниклаш ишлари олиб борилиб, шу жумладан 413 та автомобиль сақлаш жойлари тексирилиб 131 тасида бир қатор камчиликлар аникланди, ўз-ўзидан пайдо бўлганларини ёпиш ёки кўчирниш бўйича шошилинч чоралар курилди.

Профилактика инспекторлари билан ҳамкорликда тузилган гурухлар биритилирга худудларда, жумладан маҳаллаларда, жамоат жойлари, автомобиль сақлаш жойларини кўриб чиқиш, транспорт билан боғлиқ ҳукукбузарликларни аниклаш максадида хонадонма-хонадон текширувлар ташкил этиб, бунда асосий ётиборни бурхона идоралари расмийлаштирилмаган, кидирудва бўлган, ўтилган, йўқотилган ва ясама давлат рақам белгилари такилган, хориждан олиб кирилиб имтиҳон олиш ва қайд қилиш бўлум-бўлумнамалари томонидан вақтинча рўхатида олиниб, белгиланган муддати тутаган автотранспорт воситаларини

аниклашга қаратдилар.

Тошкент шаҳридаги мулкчилик шаклидан катын назар 192 та автоустаҳоналар текширилди, жумладан янги очилгани 17 та, уларда аниқланган камчиликлар 140 та, ўсағиятни тутагатан 43 та, барча автоустаҳоналарда транспорт воситаларини таъмилаш ишларининг конюнитлиги текширилди, ноконуни фоалият кўрсатётган устаҳоналар аниқланниб тегишилор кўрилди.

Болалар иштирокидаги йўл-транспорти ҳодисаларининг олдини олишида Чилонзор, Сергели, Учтепа, Шайхонтохур ҳамда Ҳамза тумандаридаги мактабларда йўл ҳаракати қоидалари 17 соатлик ўкув дастурининг сифати ўқитилиши, ўқитувчиликларни тегиши адабийтлар, конспектлар, бу фанни ўқитиш бўйича гувоҳномаларга эта қеналиги, ўкув хоналарининг жихозланиши, автомайдончалар мавжудлиги ва мактабгача тарбия муассасаларида ҳаракат ҳавфсизлигини тарғиб килиш ишлари, жумладан уларнинг ҳаракат ҳавфсизлиги хоналари ҳамда тегишил ўкув жихозлар билан таъминланганлиги қўяши ўрганиб чиқиди.

Шахримизнинг барча тумандарida қатор тадбирлар ўтказилиб, ҳар куни иккι юзга яки ички ишлар идоралари ходимлари ва ўттиздан ортиқ ҳайдовичларни тайёрлаш шугулланувчи ўкув мусасаларни тингловчилари жалб этилиб улар томонидан 1048 та бошқа ҳукукбузарликлар аниқланиди, 13 та ҳар хил турдаги жиноятлар фош этилди.

Айтиб ўтиш жоизки бўнад тадбирлар йил давомида мунтазам ўтказилиб, ўйловчи, пиёда, ҳайдовичларни ҳавфсизлиги таъминланниб келинмодда. Лекин шу ўринда эслатиб ўтмокчимиз: қоидабузарликнинг оли олинишга ҳаммамиз биргаликда киришсаккина тинч, бехавотир юрамиз, ўлаган максадимизга етамиз.

Қўйибон ЯНГАБОЕВ,
Тошкент шаҳар ИИБ ҶҲҲБ
Ташвиқот ва тарғибот бўлими
бошлиги, подполковник.
Азиза МУҲАМЕДОВА

Ўт балосидар сакланни

ҲУШЁР БЎЛСАК ХОТИРЖАММИЗ

XXI асрда келиб фан ва техника шу даражада тараққий этдик, буғунги ҳаётимизни электр асбоб-ускуналарни, нефт-газ маҳсулотлари, транспорт воситаларисиз тасаввур этолмаймиз. Оқибатидан қадимда табии оғатлар саналган ёнгин чиқишига, ҳалолатлар содир бўлишига эндиликда айнан одамларнинг ўзлари сабаби бўлишимодда. Одамзоддинг ўз турмуш Фароновлининг яхшилашга интилиши табиий ҳол, албатта. Лекин оғиримизни ёнгил, туннимизни равшан, хонадонимизни тафтли килиб тутган унсурлар бошимизига фалолат келтиришига асло йўл қўймаслигимиз керак. Ёнгинлар ҳаётимизга раҳа солувчи ана шундук оғатлардандир.

Йилнинг шу даврига нисбатан 18 фоиз кам, албатта. Лекин фалоатининг камайтанидан кўра умуман бўлмаган яхши. Афсуски, ёнгинлар чиқиши учраб турибди. Бунга ахолининг ётибкоризилиги, беларвонлиги сабаб бўлаёт. Оилада ёнгин ҳавфсизлиги бўйича билим-кўнникмалар етишмаслиги, хизмат ва жамоат ҳолларидан ба масалага иккинчи даражада иш деб қарашлар ўт балосига йўл очувчи омиллардир. Таасусуфи, одамзод тинч-сошишта,

сог-омон яшаши учун ниҳоятда зарур нарсаларни ортга суруб кўйиб, нозарурига диккатини қарабит яшайди.

Мен касбим тақозоси билан кўплаб ёнгинларни бартараф этишда иштирок этаман. Фуқаролар билиб-билим ўзларига тегишил автоупловларни хоҳлаган жойга кўйиб кетишлари, ўзбoshimchimalik bilan iylulnari tsibis kuyishlari, utish joylariiga nokonuniy tarzda turli-tuman omborxonha, xujraxonha va garajlar

куриб олишлари айрим холларда бизнинг тезкор ҳаракат қилишимида монелик қилидан. Шундай пайтада ёнгин чиқсан хонадоннинг ўйлимизга кўзлари тўрт бўлиб кутиб тутган аъзолари ахволини бир тасаввур қилиб кўринг.

Бундай нокулайликларга қарамада туманимиз ёнгин ҳавфсизлиги ҳодимлари тезкор вазиятни бирмунча яхшилашга интилиб, маҳаллаларда, ўкув даргоҳларидаги талаба-়шлар, мактаб ўкувчилари билан тарғибот ва ташвиқот ишларини олиб боришмодда. Мактабларда ёнгин ҳавфсизлиги қоидаларига риоя қилиш ва ёнгинларнинг олиниб олиш мавзусида турли кечга ва викториналар ўтказмоқдамиз, ёшларга иншо, байнлар ёздириб, расмлар чиздириб уларнинг билим ва тушунчаларини оширишга ҳаракат киради.

Одамлар "сўнгги пуштаймон"-гача этиб бормасликлари учун аввало ўзлари ҳушиб бўлишилашни керак, албатта.

Хусниддин НОСИРОВ,
Яққасарой тумани ёнгин
ҳавфсизлиги бўлими
назоратчиси

Латифалар

— Мен пиёзни тозашда, кўзни ачитиб, ёш оқизмайдиган усулини топдим.

— Қандай? Наҳотки?

— Эримга тозалатаман.

Кучук сотаман. Болаларни яхши кўриб, ҳамма нарсани ейди.

Икки ўртоқ юлдузларга тикилиб, бири деди:

— Аннов юлдуз Марс.

— Йўк, у Венера.

— Оддий кўз билан шундай узоқни фарқлай оласанмий!

Бир йўлтусар дўконга кирди ва чиқиб кетаётганди. Сотувчи:

— Пулларчи?

— Раҳмат, пул керак эмас.

— Официант, менинг шўрвамда ари!

— Кечиринг сэр, чивин таътилда.

Афанди ресторонда овқатланиб бўлиб, овқатдан кўнгли тўлмабди ва ошпаздан норози оҳангда:

— Хўжайнинни чақиринг,—дебди.

Хўжайнин келгач, унга қараб:

— Мени кучокланг.

— Нима?

— Мени кучокланг!

— Нима учун жаноб?

— Видолашув олдин-да, мени энди ҳеч қаҷон кўрмайсиз.

Кучук кўчада турган озғин кишига бирдан ташланиби.

Кучук эгаси кечирим сўраб:

— Кечирасиз, итим ҳеч қаҷон бунча сукни бирдан кўрмаганди.

Эшак ўрмонга борса, күён кўзи таги кўкариб ўтирибди:

— Сени ким урди, кўлларини синдираман.

— Мана-ву, айик урди.

— Ҳа-я, айикми... Лекин Миша бекорга хафа килмайди.

— Ойижон, мен ҳеч қаҷон ойим билан дадмни тарк этмайман!

— Ота-онани бундай кўркитиш ярамайди.

Спорт**ХОТИРА
ТУРНИРИ
ЯКУНЛАНДИ**

Мамлакатимиз футбол ривожига ўзига хос хисса кўшган заҳматкаш инсонлар хотириасига бағишлаб аъзанавий турнирлар ўтказиб туриш хайрли одат тусига кирганилиги дарид. Жумладан, яқинда журналистлар ўтасида Олимжон Акбаров хотириасига бағишланган мини-футбол мусобакалари катта мувффакият билан ташкил этилганди.

Куни кечаке эса шахримиздаги «Жар» стадионидаги фахрийлар ўтасида моҳир ўйинчака ва иқтидорли мураббий Александр Шелочков хотириасига бағишланган халқаро турнир баҳслари бўлиб ўтди.

Муҳлисларга Александр Шелочков хаётни ва фаолияти хусусида кискача маълумот берадиган бўлсак, ўсмирилар ўтасида бир неча халқаро турнирларда иштирок этган ҳолда ёнг яхши ўйинчак деб тан олинган «Пахтакор» /Тошкент/, Тошкент вилояти жамоаси, Россиянинг учта командасида тўп сурган, мураббийлик бобида ҳам салмоқли мусвафакиятларга эришган Шелочков айни куч-куват ва тажрибага тўлган чоғида — 42 ёшидан ҳаётдан кўз юмганди.

Бу гали 4-халқаро хотирида мамлакатимизнинг «Пахтакор», «Строитель», «Хисор» ҳамда Козоғистоннинг «Каспий» жамоалари иштирок этишиб, гала-ба учун кураш олиб боришди.

Дастлабки босқичда ўзракибапларини енганд «Пахтакор» ва «Строитель» командалари финал учрашувидаги катнашиш хукукуни кўлга киритишди. Кутилганидек, жуда кучли таркиби гэга «Пахтакор» фахрийлар 2:0 хисобида ракибапларни додда колдирган ҳолда халқаро турнирнинг бош соврини кўлга киритишиди.

Учинчи ўрин учун ўтказилган бахс ҳам ниҳоятда кескин ва муросасиз кечди. Асосий сурʼат 2:2 хисобидаги дуранг натижага кайд этилди. Фақат пенальтилар баҳсида 4:3 хисобида ракибапларидан устун келган «Каспий» жамоаси совриндорлар сафидан жой олди.

Голиб ва совриндорлар ташкилотчилар томонидан мусобиқа тақдирланди. Шунингдек, мусобаканинг энг яхши ўйинчилари ҳам аникланди. Таъкидлаш жоизки, собиқ пахтакорчи, Ўзбекистон терма жамоасининг энг сермаҳсуз хужумчиси Игоре Шквирин хотира турнирининг энг яхши хужумчisi деб топилиди.

(Ўз мухабримиз)

Газетанинг навбатдаги сони 23 ноябрда чиради.

**Бош мұхтаррір
Акмал АҚРОМОВ**
Муассис:
Тошкент шаҳар
дәржимилити

Мансимили: 700000,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32
Манзили: 700000,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32
Мансимили: 700000,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32

ТЕЛЕФОНАР:
хатлар — 133-29-70;
эълонлар: 133-28-95, 136-57-65;
факс: (3712) 133-21-56.

Хадоми — 2 босма табоб оғсет
уюни босилди. Конзубинчи А-3
2495 нусада босилди. Конзубинчи А-3

**Газета Тошкент шаҳар
Матбуот ва ахборот
бошкормасида 02-1-рәқам
билин рўйхатта олинган.**
Душанба, сешанба, чоршанба,
пайшанба ва жума кўчаси чиради.
Намар кўрсаткини — 563

Нашири стекабз берниш масалалари бўйича турар
хойялардаги почта бўлгиларига еки «Тошкент
поштати»га — 133-74-03 телефонига мурожаат
килишинига мумкин.

Газета «Тошкент оқномин»нинг компьютер
марказида териди ва саҳифаланди.

«Шарқ» нашриёт-матбоба оқиёндорлик компанияси
босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-үй.

Болалар спорти

Кейинги йилларда болалар спортини ривожлантириш бўйича юртимизда катта ишлар амалга оширилмоқда. Ўсиб келаётган ёш авлоднинг спорт билан ошно бўйишлари, соглом турмуш тарзини танлашлари учун барча зарур шарт-шароитлар яратилмоқда. Улар орасидан жаҳон ва Олимпия чемпионлари, юртимиз довругини оламга тарафтаётган спорт юлдузларининг этишиб чиқаётгани фикримиз далилидир.

**«МЕН АЛБАТТА
ЧЕМПИОН БЎЛАМАН!»**

Куни кечаке Учтепа туманида юкорида айтиб ўтилган хайрли максадлар йўлида амалга оширилаётган эзгу ишлардан яна бири — «Учтепа» болалар спорт маҳмумининг очилиши спортивар ёшлар калбига бир олам кувонч бағишилади. Буюк келажак эгаларининг дилидаги, тилидаги орзу-ўйлари ифода этилган широрлар билан байрамона безатилган ушбу маҳмумага келгандар катта байрам тантанасига гувох будилар десак янгишлинига хакида

накли бежизга айтилмагани, давлатимиз томонидан курсатиладиган бекиёс фамхўрлик албатта келажакда жисмон соглом, мъянан баркамол авлодни вояга этишиб, янги-янги жаҳон чемпионларининг этишиб чиқишига муносиб хисса бўлиб кўшилиши хакида айтиб ўтди.

Замонавий, ҳар томонлама кўял, барча зарур спорт анжомлари билан таъминланган спорт маҳмумини айланниб гимнастика, во-лейбол, кураш каби спорт турлари бўйича эз «хунарни» кўзлари ёниб, завқ шавқ билан на-мойиш этаётган болажонларга ҳавас қидик.

— Спортиңг теннис, кураш, сузиши, бадмин гимнастика, гандбол, волейбол, баскетбол, футбол, шахмат, енгил атлетика каби 20 дан ортиқ тури билан шуғулланиши, бир кунда 700-800 боланинг кабул килиши имкони яратилган ушбу маҳмуманинг курилиши учун 800 миллион сўндан ортиқ маблаг сарфланди, — дейди бизга ҳамроҳ бўйлган Тошкент шаҳар Болалар спортини ривожлан-

тириш жамғармасининг бош мутахассиси

Маҳамадмурод Тоштемиров.

— Шундан 500 миллиони Тошкент шаҳар Болалар спортини ривожлантиришни яхши кўрсанни яна ошириди.

Замонавий, ҳар томонлама кўял, барча зарур спорт анжомлари билан таъминланган спорт маҳмумини айланниб гимнастика, во-лейбол, кураш каби спорт турлари бўйича эз «хунарни» кўзлари ёниб, завқ шавқ билан на-мойиш этаётган болажонларга ҳавас қидик.

— Менинг ҳам фахрий спорти сифатида айтиб фикрларимни ёзиб кўйинг, — дея сухбатни кўшилиши бўйинга кетар маддалар шодасини осиб олган, самбо кураши бўйича уч карга жаҳон чемпиони, 2005 йилда Термизда бўлиб ўтган мусобиқада ҳузурланаётган шаҳарга ўзбек кураши бўйича фахрийлар ўтасида жаҳон чемпио-

ни унвонини кўлга киритган Ўрол Жуманиёзов. — Ҳар томонлама етук, баркамол авлодни вояга етказиш йўлидан ушбу қадамларимиз албатта келажакда ўзининг яхши натижаларини кўрсатади. Менинг ҳам олти нафар набирар спорт ўйлайдан кетиши, маҳалламида мана шундай мухташам спорт маҳмумининг зонини яқин қилип, спортига бўлган хавасини янада ошириди.

Шунингдек, ушбу тадбирда «Чўлонота» маҳалласи фуқаролар йигини раиси ўтиқр ака Косимов, «Умид ниҳоллари — 2005» мусобакасининг туман голиби Зулфия Шаропова, бир гурӯҳ ота-оналар ва туман фаболлари билан субҳатлашиб кўрсатилётган ўтибор ва фамхўрлик учун миннатдорчилар сўзларини ва ҳар томонлама баркамол инсонни тарбиялаш учун барчамизнинг хидаги фикрларни ёшидик.

— Мен албатта Рустам Косимжоновдек чемпион бўламан, — деган жарангдор овоз янгради ёнгинаимизда. — Мен эса Миржалол Косимовдек зўр футболбўйлар бўламан, — деди яна бир жахши болажон.

Кўнглимиза, дилимизга, ажаб бир иликлик кирди: иломим орзуларинга еттин, эртамизнинг ёруғ юлдузлари, нури кунларимиз давомчиси, мустақил көрт болалари, деб тилак билдиридик.

Шоира МУХАМЕДОВА
СУРАТЛАРДА: «Учтепа»
болалар спорт маҳмумининг очилиши маросимидан лавҳалар.

Ҳакимжон Солихов
олган суратлар.

Мунажжим башорати**САҒАР ВА****САЁХАТЛАРГА ЧИҚИНГ**

22 НОЯВР, СЕШАНБА

Бугунги талқинимизни мунажжим Лина Саванская таъбири билан бошладик. Унинг татбирига кўра, ҳар қандай сафарлар, шу жумладан, хизмат сафарлари ва турли саёхатлар хаёрийларни кўшишидан даиради. Калинингзидек ёки эшик ёхуд кулғингизнинг бузилиши хасталиклар ва ноҳушиллардан огоҳлантиручи белгилариди.

БҮГУН:

— хизмат сафари ёки шахсий ишингиз бўйича бирон жойга йўл олиши;

— зарурат туғилгандаги шахсий алоқаларининг иши солиси;

— турли муммаларни файриоддий ҳал этиши усуспарини топиш;

— ўзингиз учун мухим бўлган ҳар қандай иш билан шуғулланиси;

— озиқ-овқатлар, ширинликлар, тансик егуликларни фамлаб кўйиш, кимматаш бо наёб молларни харид килиши;

— бадавлат ва ёхимият кучига эга бўлган кишилар билан мулокотда бўлиши;

— яқин кишиларингиз даврасида ўйнаб-кулиш тавсия килинади.

Ўтгандарни эслаб, тушкунликка берилши шамоллаш ва суронкали касалликлар олдини оладиган чораларга ўтиборсизликдан ўзингизни этишиб килинг.